

випадку з Тіберієм сенатори діяли обережно і обдуманно, застосовуючи у відповідь анти-дії. Таким чином, своїми реформами Гракх не зміг домогтися залучення союзників на свою сторону в боротьбі проти сенату і його план дій був приречений на невдачу. У результаті чого Гай поплатився своїм життям, так само, як і його старший брат Тіберій.[3- с.79-82].

Отже, в результаті реформ останній третині II ст. до н.е. братів Гракхів був проведений розділ державної землі. Завдяки аграрної реформи в Римі, вперше підійшли до питання про союзників і підготували всі умови для їх включення до складу громадянського суспільства. Але і у таких видатних реформаторів як Гракхові не вийшло довести аграрну реформу до кінця. Адже їх реформі протидіяв сенат, який був набагато могутніший і міг розправитися з реформаторами, які завдавали істотної шкоди земельній власності сенаторів і їхнім прихильникам. Проти кожної реформи Гракхів у сенату були свої способи боротьби, але опоненти відповідали анти-сенатськими реформами. Тоді сенатори були змушені використовувати різні методи боротьби для розправи з реформаторами.

Список використаних джерел

1. Дарон Аджемоглу, Джеймс Робінсон. Чому нації занепадають: походження влади, багатства та бідності. Київ, 2017 рік.
2. Грубінко А.В. Історія держави і права зарубіжних країн: Навчальний посібник. Тернопіль: Вектор, 2010 р. 392 с.
3. Пількевич А. Шляхи подолання кризи військових наборів у римській армії в II ст. до Р. Х. *Етнічна історія народів Європи: збірник наукових праць*. 2017. Вип. 52. С. 79–82
4. Трофанчук Г. Римське приватне право: Навчальний посібник. Київ: Атіка, 2006. 245с.

Цьомик В.Ю.
*студентка юридичного факультету
Тернопільського національного
економічного університету.
Науковий керівник: к.ю.н., доцент
кафедри цивільного права і процесу ТНЕУ
Бутрин-Бока Н.С.*

НАДАННЯ ПОСЛУГ В ІТ СФЕРІ (АУТСОРСИНГ): ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

У сьогоднішній без інформаційних технологій не обходиться жоден пересічний громадянин та жоден бізнес зараз не стоїть на місці, якщо використовує дані технології. ІТ аутсорсинг – це новинка в сучасному світі, яка дозволяє, в першу чергу, компаніям розвиватися і ставати більш ефективнішими, оптимізувати свою роботу та діяльність, масштабніше залучити свої вільні ресурси, щоб розвивати нові напрями, які зосереджуються на важливих бізнес-процесах для досягнення поставлених цілей.

Чинний ЦКУ аутсорсинг окремо не виділив [1], але в цілому дані договори належать до договорів про надання послуг. Так, згідно з ч. 1 ст. 901 ЦКУ за договором про надання послуг одна сторона (виконавець) зобов'язується за

завданням другої сторони (замовника) надати послугу, яка споживається в процесі вчинення певної дії або здійснення певної діяльності, а замовник зобов'язується оплатити виконавцеві зазначену послугу, якщо інше не встановлено договором [4]. Так, у договорі варто вказати:

- перелік робіт і послуг, які потрібні в ході ІТ-аутсорсинга;
- термін виконання;
- винагорода за роботу (до прикладу: погодинна оплата, або ж аванс/післяплата);
- погоджуємось і з думкою, що не варто плутати цивільний договір про надання послуг, зокрема ІТ-аутсорсинг з трудовими договорами. Оскільки, в жодному разі в договорі не потрібно вказувати: посаду, можливість відпустки та лікарняного, заробітну плату, функціональні обов'язки та підпорядкування керівництву. Тому, що цивільні відносини переростуть в трудові і, ні про який аутсорсинг мови йти не буде.

Часто договору притаманна схема: ІТ-спеціаліст отримує завдання, проводить роботу (виконує), віддає результат і отримує винагороду в формі оплати. Такій комбінації можна привести паралель з тим, коли ми здаємо автомобіль на ремонт, нам надають послугу в вигляді ремонту певної поломки, після чого результат роботи і оплата. Або ж ви хочете заснувати свою компанію, йдете до юридичної фірми і просите зробити вам статут, після чого отримуєте його і платите певну суму. Це значно полегшує саму модель виконання роботи і пришвидшує її, адже вам не потрібно наймати юриста на постійній основі, щоб щомісяця за нього платити податки.

Державні органи та органи суду лояльно ставляться до компаній, що надають послуги аутсорсингу [1]. Зокрема, показовими є рішення по справах ІТ компаній, що дозволяють дедалі поширювати практику застосування аутсорсингу українським бізнесом.

ІТ-аутсорсинг дає дві основні переваги:

- економію коштів на обслуговування інформаційної системи;
- отримання стабільного та якісного рівня сервісу.

Не мало важливим є і той факт, що під час оподаткування аутсорсингу, важливим є те, що отримані послуги замовник може включити до витрат і до податкового кредиту з ПДВ в повному обсязі [2], в свою чергу виконавець відповідає за надані послуги (виконані роботи), зокрема щодо дотримання якості, строків та інших умов, що сторони закріпили у договорі.

ІТ-аутсорсинг забезпечує безперебійну роботу цілого штату фахівців. Тобто незалежно від часу, доби, календарних свят або погодніх умов замовнику гарантується надання послуг кваліфікованого фахівця для вирішення виниклих проблем. При цьому, що згідно з угодою, компанія-аутсорсер постійно діагностує роботу ІТ-інфраструктури компанії і усуненням проблеми буде займатися фахівець вже знайомий з усіма особливостями роботи системи, що істотно скорочує час, витрачений на усунення неполадок і проблем.

Отже, можна дійти висновку, що аутсорсинг – це лише один із популярних методів діяльності юридичних осіб, але й альтернативний підхід до управління процесами. Втім, не слід розглядати його як основне джерело, що позбавить компанію від непередбачуваних ситуацій. Доцільність користування цією послугою потрібно також розглянути окремо для кожного випадку. Крім того,

вважаємо за необхідне внести договір аутсорсингу як один із видів договору про надання послуг в окрему статтю чинного цивільного законодавства.

Список використаних джерел

1. Аутсорсинг та аутстафінг: як це працює. Юридична газета online. 2019. URL: <http://jur-gazeta.com/publications/practice/inshe/outsorsing-ta-autstafing-yak-ce-pracyue-.html>.
2. Законодавче регулювання аутсорсингу та аутстафінгу персоналу в Україні. URL: <https://ua.accace.com/zakonodavche-reguljuvannja-outsorsingu-ta-autstafngu-personalu-v-ukran-news-flash/>
3. Цивільно-правові договори з ІТ-спеціалістами. URL: <https://www.buh24.com.ua/tsivilno-pravovi-dogovori-z-it-spetsialistami/>.
4. Цивільний кодекс України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

Шупарська М.В.
студентка юридичного факультету
Тернопільського національного
економічного університету
Науковий керівник: к.ю.н., доцент,
доктор права УВУ, завідувач кафедри
теорії та історії держави і права ТНЕУ
Кравчук М.В.

ПРИНЦИПИ ПРАВА ЇХ ВПЛИВ НА СУСПІЛЬНІ ВІДНОСИНИ

Актуальність представленої наукової розробки є незаперечною. Оскільки, за твердженням М. Кравчука “принципи права сприяють консолідації всіх форм правової діяльності, формування правового мислення і культури, надають внутрішньої цілісності правовій системі, забезпечують зміцнення законності і правопорядку, гарантують реалізацію прав та інтересів українських громадян [3, с. 96]. На його думку у принципах “зосереджено світовий досвід розвитку права, досвід генезису цивілізацій, вони є стрижнем правової матерії” [4, с.205].

Принципи права – одне з фундаментальних і, поряд з юридичними нормами, найчастіше вживаних понять загальної теорії права та галузевих і міжгалузевих правових наук. Без згадки про них не обходиться практично жодне монографічне правове дослідження, спеціальна увага їм приділяється, як правило, також у численних навчальних посібниках й підручниках із будь-яких галузей правового знання. Незважаючи на це, проблему принципів права можна віднести до найбільш складних, суперечливих і світоглядно-методологічно неосмислених у вітчизняному, як і пострадянському загалом, загальнотеоретичному правознавстві [2].

Якщо розглянути проблему реалізації принципів права, то найбільш наочним та зрозумілим є її аналіз стосовно застосування принципів права у процесі розбудови вітчизняного громадянського суспільства і правової держави. Шеститомна «Юридична енциклопедія» та «Великий енциклопедичний юридичний словник» стверджують, що «Громадянське суспільство» – це суспільство з розвиненими економічними, політичними,